

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 118-0-Рев-07-000 615
Бања Лука, 16.2.2009. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Драгослава Лукића, као предједника вијећа, Петра Бајића и Јанка Нинића, као чланова вијећа, у ванпарничном поступку предлагатељице Н. Т. из Б. Л., коју заступа М. П., адвокат из Б. Л., и противпредлагача Б. П. из Б. Л. из Б. Л., кога заступа Д. М., дипломирани правника Удружења Ваша права БиХ, канцеларија Б. Л., Улица ... број ..., ради одређивања носиоца станарског права на трособном стану у Б. Л., одлучујући о ревизији предлагатељице против рјешења Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Гж-06-001 655 од 12.2.2007. године, на сједници одржаној 16.2.2009. године донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија се одбија.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеним рјешењем Основног суда у Бањој Луци број Р-II-194/04 од 26.4.2006. године одбијен је приједлог предлагатељице Н. Т. из Б. Л. којим је тражила да се одреди за носиоца станарског права на трособном стану у Б. Л. у Улици ... број ..., стан број ..., први спрат површине 66 м² (став 1.). Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове спора (став 2.).

Другостепеним рјешењем Окружног суда у Бањој Луци број 011-0-Гж-06-001 655 од 12.2.2007. године жалба предлагатељице у дијелу којом се побија одлука о приједлогу за одређивање носиоца станарског права је одбијена и првостепено рјешење у том дијелу потврђено (став 1.), а жалба предлагатељице у дијелу којом се побија рјешење о одређивању привремене мјере је одбачена као недозвољена (став 2.).

Ревизијом предлагатељица побија другостепено рјешење због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се побијано рјешење укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Противпредлагач Б. П. је у одговору на ревизију предлагатељице оспорио наводе ревизије и предложио да се иста одбије.

Ревизија није основана.

Предлагатељица у приједлогу тражи да је као члана породичног домаћинства њене пок. мајке Р. П. рођене С. одреди за носиоца станарског права на трособном стану у Б. Л. у Улици ... број ..., први спрат, површине 66 м², као и да се утврди да протупредлагачу Б. П. из Б. Л. припада право на нужни смјештај а након што му се обезбиједи нужни смјештај, њој се преда у посјед предметни стан слободан од лица и ствари.

Наконведеног ванпарничног поступка првостепени суд је утврдио: да је предлагатељица кћерка пок. Р. П. рођене С. која је била носилац станарског права на предметном трособном стану кога је са протупредлагачем са којим је током 1988. године закључила брак, добила након што су по уговору о замјени станова од 27.6.1991. године мјењали два мања стана на којима су њих двоје били носиоци станарског права за предметни трособни стан; да је протупредлагач током 1993. године напустио Б. Л.; да је предлагатељица 1993. године се уселила у предметни стан и живјела са мајком покојном Р. П., а до тада је са својом породицом живјела у кући оца њеног супруга у Б. Л. у Улици ...; да је мајка предлагатељице Р. П. преминула у Б. Л. дана 27.11.1995. године када је брак са протупредлагачем престао; да је на основу рјешења Министарства за ..., Одејек у Б. Л. од 20.8.2001. године број 05-050-02-02-2570/99 утврђено да је Р. П. рођ. С. била носилац станарског права на предметном стану на дан 1.4.1992. године, и дозвољено је протупредлагачу Б. П. враћање у посјед предметног стана, а престало право привременог коришћења тог стана предлагатељици и њеном сину Н. Т.1, на основу којег је рјешења протупредлагач уведен у посјед предметног стана кога од тада користи.

Нижестепени судови закључују да је протупредлагач брачни супружник Р. П. која је носилац станарског права на предметном стану и да су брачни супружници по закону суносиоци станарског права, а у случају смрти једног брачног супружника други супружник остаје сам носилац станарског права као и да је предлагатељица била члан породичног домаћинства њене мајке као носиоца станарског права, то право припада брачном супружнику, а не њој и позивом на одредбу чл. 19. Закона о стамбеним односима судили тако што су одбили приједлог предлагатељице да је одреди за носиоца станарског права на предметном стану.

Одлука нижестепених суда је правилна.

Према одредби чл. 19. ст. 2. Закона о стамбеним односима („Службени лист СРБиХ“, број 13/74, 23/76, 34/83, 12/87. и 36/89, и „Службени гласник Републике Српске“, број 19/03 до 12/99, у даљем тексту: ЗСО) када је станарско право стекао један од брачних другова који живе у заједничком домаћинству, носиоцем станарског права сматра се и други брачни друг, а у ставу 3. тог члана је прописано, када су у смислу претходног става оба брачна друга носиоци станарског права, па један од њих умре или трајно престане да користи стан, други брачни друг постаје сам носилац станарског права, ако овим законом није другачије одређено.

Код утврђења чињеница, да је противпредлагач у вријеме добијања предметног стана на кориштење живио у браку са сада пок. Р. П. у којем стану предлагатељица није живјела (живјела са породицом од 1974. године у кући оца

њеног супруга Р. Т.), да брак између протупредлагача и покојне Р. П. није разведен до њене смрти 27.11.1995. године када је брак престао да постоји, да је противпредлагач у вријеме ратних сукоба на територији бивше СРБиХ током 1993. године напустио Б. Ј. и кориштење предметног стана, нижестепени судови су правилно примјенили материјално право из одредбе чл. 19. ст. 2. и 3. ЗСО, када су нашли да је протупредлагач суносилац станарског права на предметном стану на којем је након смрти његовог брачног друга пок. Р. П. 27.11.1995. године носилац станарског права, због чега су одбили предлагатељичин приједлог за одређивање да је носилац станарског права на предметном стану као члан породичног домаћинства њене мајке као носиоца станарског права.

Предлагатељица се у ревизији позива на одлуку Уставног суда Босне и Херцеговине број У-55/02 од 26.9.2003. године у прилог тврдњи „да станарско право обухвата власничке интересе који престављају економску вриједност и тиме да станарско право њене мајке преставља имовинско право над предметним станом и да јој припада право које приједлогом тражи у овом ванпарничном поступку“.

Наведеном одлуком Уставног суда Босне и Херцеговине утврђена је сагласност одредбе чл. 20. ЗСО са Уставом Босне и Херцеговине и са Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, којом одредбом је регулисан поступак одређивања носиоца станарског права на стану након развода брака бивши брачних супружника, дакле, не ради се о правној ситуацији која је предмет ове ванпарничне ствари, одређивања за носиоца станарског права на стану након смрти брачног друга који је био носилац станарског права, а и због тога што правно схватање Уставног суда БиХ изражено у наведеној одлуци је обавезујуће само у том ванпарничном предмету.

Остали ревизиони наводи нису од утјецаја на законитост и правилност побијаних рјешења.

Рјешења нижестепених судова немају, према томе, недостатака на које се указује у ревизији предлагатељице, односно на које овај суд пази по службеној дужности.

Из тих разлога, а на основу одредби чл. 248. у вези са одредбом чл. 254. ст. 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03. до 63/07) ревизија предлагатељице је одбијена као неоснована.

Предсједник вијећа
Драгослав Лукић